

Poprečnina v gotovini plačana.

ŠTEV. 5.

LETNIK XXVII.

NARODNI GOSPODAR

GLASILO „ZADRUŽNE ZVEZE“
V LJUBLJANI.

V LJUBLJANI, DNE 15. MAJA 1926.

TISK ZADRUŽNE TISKARNE V LJUBLJANI.

VSEBINA:

Zadružništvo — velesila. — Pametna beseda zadrugarja. — K. Krištofič: Otvarjanje in razvoj knjigovodskih računov. — Hranilno in podporno društvo zadrugnih nastavljenec v Ljubljani. — Vprašanja in odgovori. — Zadružništvo. — Gospodarstvo.

Priloga „Narodnega Gospodarja“ št. 5, 1. 1926.

Za vsa objavljena vabila, pri katerih ni izrečno drugače določeno, velja določba: Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

Občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Črnomlju, r. z. z. n. z., se bo vršil 13. junija 1926, ob pol 8. uri dop. v posojilniških prostorih. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo a) načelstva, b) nadzorstva. 4. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 5. Dopolnilna volitev načelstva. 6. Slučajnosti.

XVIII. redni občni zbor »Obrtno kreditne zadruge v Ljubljani«, r. z. z. n. z., se bo vršil v torek, dne 1. junija 1926, ob 7. uri zvečer v uradnem prostoru Pražakova ul. št. 3. 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za l. 1925. 4. Volitev načelstva in namestnikov. 5. Volitev cenilne komisije. 6. Razgovor o reorganizaciji zadruge. 7. Slučajnosti.

Občni zbor Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice v Trbovljah, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 3. junija 1926, ob 4. uri pop. v posojilniških prostorih. 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 5. Volitev a) načelstva, b) nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Mlekarske zadruge v Vodica, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo dne 13. junija 1925, ob pol 4. uri pop. v dvorani Katoliškega doma v Vodica. 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za l. 1925. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Sprememba pravil. 6. Volitev načelstva in nadzorstva. 7. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Vodica, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 6. junija 1926, ob pol 4. uri pop. v dvorani Katol. doma v Vodica. 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Živnorojske zadruge v Vodica, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 13. junija 1926, ob 3. uri pop. v dvorani Katol. doma v Vodica. 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1925. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Kmetijskega društva v Vodica, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo dne 6. junija 1926, ob 3. uri pop. v dvorani Katol. doma v Vodica. 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila.

4. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Lesne zadruge v Staremtrgu pri Ložu, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 27. junija 1926, ob 3. uri pop. v Konsumni dvorani. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za l. 1925. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Loki pri Zidanem mostu, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 30. maja 1926, ob 3. uri pop. v zadrugi sobi. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega sklepa za l. 1925. 3. Slučajnosti.

Občni zbor Strojne zadruge v Pongercu, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 30. maja 1926, ob 1. uri pop. v hiši načelnika v Pongercu št. 8. 1. Prečitanje zapisnika. 2. Blagajniško poročilo. 3. Pregled računov za leto 1925. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Pišecah, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 30. maja 1926, ob 8. uri dop. v hranilnični pisarni. 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1925. 5. Sprememba pravil. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice pri sv. Tomažu pri Ormožu, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 3. junija 1926, ob 3. uri pop. 1. Čitanje zapisnika o lanskem občnem zboru. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Potrditev rač. zaključka za l. 1925. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice za št. Jurij pri Grosupljem, r. z. z. n. z., sedež v Ponovi vasi, se bo vršil dne 27. maja 1926, ob 8. uri dop. v prostorih Josipa Perme v Ponovi vasi št. 27. 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za l. 1925. 4. Slučajnosti.

Redni občni zbor Sodarske zadruge za selško dolino na Češnjici, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 6. junija 1926, ob 3. uri pop. v zadrugi prostorih. 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Potrditev računskega zaključka za leto 1925. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Framu, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo dne 13. junija, ob 8. uri predpoldne. 1. Čitanje revizijskega poročila. 2. Poročilo a) načelstva, b) nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1925. 4. Nadomestna volitev 1 člana načelstva. 5. Sprememba pravil. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Okrajne posojilnice v Ratečah, r. z. z. n. z., se bo vršil v četrtek 27. maja 1926, ob 9. uri dop. v uradnih prostorih. 1. Poročilo a) načelstva, b) nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1925. 3. Volitev a) načelstva, t. j. 2 članov, b) nadzorstva. 4. Slučajnosti

NARODNI GOSPODAR

GLASILO „ZADRUŽNE ZVEZE“ V LJUBLJANI.

Člani „Zadruž zveze“ dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane po 25.— Din. na leto, za pol leta 12:50 Din.
Cena inseratov po dogovoru. — Izhaja 15. dne vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo.

Zadružništvo — velesila.

Zadružništvo je danes velesila; preko 250.000 zadrug imamo po celem svetu, 150 milijonov ljudi je danes udeleženih pri raznih zadrugah. V razvoju zadružništva opazujemo predvsem dve posebnosti: hitrost, s katero se razširja zadružna ideja v zadnjih desetletjih po vseh državah in pa čudovito lahkoto, s katero se prilagodi zadružna misel tako različnim prilikam posameznih delov sveta.

Med 28 državami Evrope ni razen Turčije oziroma Carigrada nobene, v kateri se ne bi zadružna misel pojavila in uveljavila v tej ali oni obliki. Razmerje pri zadrugah organiziranega prebivalstva do celotnega prebivalstva države je različno. Na Španškem n. pr. štejejo zadrugarji komaj en procent prebivalstva, medtem ko znaša število zadrugarjev na Danskem in Finskem 45%, t. j. skoraj polovico vsega prebivalstva. Mišljeni so v tem številu člani in njihove družine povprečno po 4 osebe. Pri romarskih narodih t. j. Italijanih, Špancih in Francozih je povprečno 13% prebivalstva organiziranega v zadrugah, v slovanskih pokrajinah 25% in v germanskih do 30%.

Tudi v državah izven Evrope je zadružništvo v hitrem razvoju. Od 22 držav severne in južne Amerike je zadružna organizacija izpeljana več ali manj v šestih državah. V Aziji stoji na prvem mestu Japonska s 14.000

zadrugami; v zadnjem času se je tudi v Indiji, ki stoji pod angleškim protektoratom, ustanovilo do 60.000 zadrug; med temi približno 50.000 kreditnih zadrug. Bogata kasta raznih prekupčevalcev je dolgo časa držala v svojih krempljih indijskega kmeta in mu posojala denar na velikanske obresti. Indijski kmet je dolg vračal navadno v naravi, t. j. s žitom, katerega je moral oddati svojemu upniku po zelo nizkih cenah, tako da je plačal na obrestih 60%. Dolgo časa se Indijci niso mogli znebiti teh oderuhov, šele začetkom tega stoletja so se jih rešili z ustanovitvijo zadrug. V krajih, kjer še nimajo zadrug, plačujejo še vedno do 60%, medtem ko dobivajo pri zadrugah posojila po največ 12%.

V Rusiji se je začelo zadružništvo po svetovni vojski izvanredno močno razvijati; posebno se razvijajo konsumne zadrug, katere vlada vsepovsod podpira. Število konsumnih zadrug raste dan za dnevom in je preteklo leto znašalo 23.821 s približno osem milijoni članov. Tudi v letošnjem letu je opaziti živahno ustanavljanje novih konsumnih in poljedelskih zadrug.

V Afriki je nekaj zadružnih organizacij v severnem delu, v takozvani francoski Afriki in na skrajnem jugu, v angleški Afriki.

Začetek zadružnega gibanja je opaziti tudi v Avstraliji in v Novi Zelandiji. V najnovjšem času je prodrla zadružna misel celo

med narod Eškimo na Alaski. V tej deželi imajo na leto samo eno noč, ki traja šest mesecev in en dan. Prebivalci se hranijo predvsem z mesom morskih psov. Potom zadružnih organizacij si nabavljajo po dnevu vse potrebno za življenje, po noči pa imajo skupščine in debatirajo o bilanci.

Kakor vidimo je zadružna ideja prodrla med narode celega sveta; pri nekaterih je našla rodovitna tla in se razvila v mogočno zadružno familio, medtem ko je pri drugih šele v začetku razvoja.

Zadružna ideja je v stanu prilagoditi se različnim prilikam posameznih narodov, to je rastlina, ki uspeva povsod, na severu in jugu, na vzhodu in zapadu. Mislil bi kdo, da ima zadružna misel ugodna tla samo tam, kjer je narod visoko izobražen in pa tam, kjer cvete industrija. Temu nasproti pa vidimo, da se zadružništvo razvija tudi med narodi, o katerih ne moremo trditi, da imajo visoko razvito kulturo in med narodi, kjer o kaki industriji ni nikakega govora. Poglejmo samo pokrajine v sovjetski Rusiji, Georgiji, Armenijo in na drugi strani združene države ameriške, kjer imajo najbolj razvito industrijo, kjer pa so v razvoju zadružništva na enem zadnjih mest.

Zanimivo je vprašanje, katera sila daje zadružni misli možnost svetovnega razmaha. V zadružnem gibanju mora biti nekaj, kar je skupno vsem ljudem, element, ki druži in ki je močnejši kakor vsi drugi pojavi, ki ugodno ali neugodno vplivajo na razvoj zadružništva. Ta element ima, kakor vsak drugi nagib, ki sili človeka k delu, dve strani: materijelno in nravno. Predvsem teži človek za tem, da si ustvarja kolikor mogoče ugodne življenjske prilike, da uveljavi v življenju pravičnost, da uvede v gospodarstvo red, ki ne sloni na

dobičku posameznikov in ki ne dopušča, da bogati izrabljajo reveže ali tudi narobe. Ti nagibi so lastni vsakemu, naj pripada temu ali drugemu narodu, naj bo izobražen ali neizobražen, naj bo bogat ali revež. Vsi se lahko pridružijo veliki zadružni družini. Treba pa je, da imajo gotove lastnosti.

Ne smejo biti enaki ljudem, ki so zadovoljni s splošno usodo, kakor hitro se zadovoljijo s svojo lastno, kajti potem nimajo več smisla zavzeti se za izvedbo socialnih reform. V zadružno familio ne spadajo ljudje, katerim je oblast in sila nad vse in ki mislijo, da se morejo s silo ustvarjene krivice odpraviti samo s silo; taki ne morejo razumeti tihega, mirnega, podrobnega zadružnega dela. Miroljubni morajo biti člani zadruga, miroljubni v najširšem pomenu besede, odklanjati morajo vsako ureditev razmerja med posamezniki in med narodi, ki sloni na sili. Zadružno delo zahteva potrpežljivost, skromnost, ki se ne ustraši pred trenutnim neuspehom in ki se zadovolji tudi z malimi uspehi, da le vodijo do končnega cilja.

Zaupanje mora družiti člane zadružnih družin med seboj in do izvoljenih voditeljev. Zvestoba do zadruga mora biti lastna vsem članom, zvestoba tudi v malem vsakdanjem življenju, pri nakupu vsakdanjih potrebščin, pri vlaganju odvišnega denarja, pri iskanju kredita, pri plačevanju obresti itd. Kdor govori o velikem pomenu in delu zadružništva, pa pozablja na te, na videz malenkostne vsakdanjosti, nima potrebne kvalifikacije zadržarja in ne bo mnogo pripomogel k zmagi zadružne ideje.

Iz tega vidimo, kaj daje zadružni misli možnost svetovnega razmaha, na drugi strani pa tudi vzroke, zakaj se zadružna misel po nekaterih krajih razširja bolj počasi.

Pametna beseda zadrugarja.

Zadrugar, ki je na lastni koži občutil posledice nepravilnega vodstva zadruge, nam piše:

Po toči zvoniti je prepozno. O resničnosti tega pregovora se je že marsikdo več ali manj sam prepričal. Tudi nekateri zadrugni funkcionar je imel priliko občutiti na lastni koži posledice neuvaževanja opominov in nasvetov Zadrugne zveze ter njenih revizorjev.

Upravo in vodstvo zadruge imej v rokah načelstvo in nikakor ni pravilno, da se vse skupaj prepusti eni sami osebi, poslovodji ali poslovođečemu odborniku. Pri nekaterih zadrugah je poslovodja edini voditelj in gospodar zadruge, načelstvo pa slepo podpisuje vse, kar se mu predloži v podpis, magari svojo lastno smrtno obsodbo.

Neizmerno škodo napravi zadrugi brezmejna zaupljivost članov načelstva do tistega, ki vodi tekoče posle, zlasti če se le temu posreči z vsemi mogočnimi sredstvi postati v zadrugi neomejen gospodar. Navadno tak poslovodja pozabi na svojo dolžnost, pozabi na

pravila in se uživi v misel: zadruga sem jaz, zadruga z menoj stoji in pade, načelstvo mora storiti to, kar jaz hočem itd. Zadruga se poniža v čisto navadno trgovsko podjetje in se ne zaveda več svojega pravega namena; da doseže trenutni uspeh, nekoliko večji dobiček, se spušča v nesolidne kupčije in špekulacije. Dokler se take kupčije posrečijo, se poslovodja lahko ponaša s trenutnimi uspehi, toda gorje, kadar se špekulacija ponesreči: vsi planejo nanj, na načelstvo in nadzorstvo, tudi tisti, ki so se poprej za take špekulacije ogrevali in ki so se upirali svarilom in naukom Zadrugne zveze, češ mi smo sami svoji gospodarji, mi že vemo kaj delamo, mi hočemo in moramo zaslužiti.

Po mojem mnenju je potrebno, da ima načelstvo zadrugo trdno v rokah in da posebno pazi na to, da poslovodja dela strogo po pravilih in se ravna po naročilih načelstva. Iz naših zadrug mora zginiti špekulacija, ker nobena stavba ni trdna, katera je zgrajena na nesolidnosti in špekulaciji.

K. Kristofič:

Otvorjanje in razvoj knjigovodskih računov.

Ker mora knjigovodstvo vedno izkazovati točno sliko o razvoju in stanju gospodarstva, otvarjamo zaporedoma račune, ki prihajajo v poštev pri postanku in razvoju prometa. Tako n. pr. pri ustanovitvi nabavne zadruge, ki ima namen s skupnim poslovanjem nabavljati svojim članom kmetijske potrebščine in vnovčevati kmetijske pridelke članov. Vsak pristopivši član vplača po en delež v znesku Din 100.— in kot prispevek k upravnim stroškom Din 20.—. Ako je pri ustanovitvi pristopilo n. pr. 12 članov, ki so vplačali deleže in pristopnino, je nastala v

gospodarstvu zadruge prva poslovna sprememba, ki zahteva takojšnjo otvoritev glavnih računov: blagajne, račun zadrugnih deležev in račun pristopnine. Poleg tega zahteva evidenca, da se otvori podračun deležev. Ako je zadruga del prejetega denarja naložila na tekoči račun pri Zvezi ali domači posojilnici, je nastala s tem zopet nova poslovna sprememba. Gotovina v blagajni se je znižala n. pr. za Din 1300.—, za isto vrednost pa je nastala terjatev napram Zvezi ozir. posojilnici. Da zamoremo nastalo spremembo pravilno zabeležiti, je treba otvoriti nov glav-

ni račun »naložb« in podračun za Zvezo ozir. posojilnico. Po znanem pravilu obremenimo torej za prejeto vrednost račun »naložb«, za oddano vrednost pa odobrimo račun blagajne.

Pri vsakem knjigovodstvu je število glavnih računov omejeno. Nove glavne račune otvarjamo pri novo nastalih poslovnih spremembah le tedaj, če te spremembe ne zadevajo že obstoječih računov. Tako n. pr. zadruga, ki je naložila v posojilnico Din 1300, potrebuje nekaj dni kasneje gotov denar za plačilo ustanovnih stroškov, ter dvigne v ta namen iz posojilnice Din 350. Gotovina v blagajni se je zopet zvišala, toda naložba v posojilnici znižala za isto vrednost. V tem slučaju beleži zadruga na že obstoječa računa i. s. računu blagajne v breme, računu naložb v dobro.

Pri tem prenašanju se z lahkoto opazi, da se pravilo: aktiva = levo, pasiva = desno

uveljavlja pri vsakokratni spremembi in da je vsak prizadeti račun za prejeto vrednost dolžnik napram drugemu, ki je vrednost oddal. V prometu se to nešteto krat ponavlja. Ako hočemo ugotavljati ostanke vrednosti na posameznih računih, seštejemo obe strani računa i. s. vsako posebej, ter na to odštejemo manjšo stran od večje, dobimo čisti ostanek vrednosti vsakega posameznega računa. Ta ostanek imenujemo »saldo«.

Ako se vsaka sprememba knjiži vedno na najmanj dva računa i. s. enemu v breme, drugemu v dobro in so potemtakem skupni prometni zneski ene strani vseh računov enaki skupnemu prometnemu znesku druge strani, je jasno, da morajo biti tudi skupni aktivni saldi enaki skupnim pasivnim saldonom.

Pravilnost prednavedenih sklepov nam potrjuje sledeči prometni računski zaključek:

R a č u n	Promet				Saldo			
	v breme		v dobro		v breme		v dobro	
	Din	p	Din	p	Din	p	Din	p
blagajne	1.790	—	1.300	—	490	—	—	—
deležev	—	—	1.200	—	—	—	1.200	—
pristopnin	—	—	240	—	—	—	240	—
naložb	1.300	—	350	—	950	—	—	—
	3.090	—	3.090	—	1.440	—	1.440	—

Iz doslej znanih pravil izhaja torej novo pravilo i. s.:

1. Vsak dolžnik (debitor) mora imeti za isto prejeto vrednost enega ali več upnikov (kreditorjev) in obratno: vsak upnik mora biti za oddano vrednost krit z enim ali več dolžniki.

2. Skupna vrednost vseh obremenitev je enaka skupni vrednosti vseh odobritev.

3. Skupni saldi (ostanki vrednosti) aktivnih računov so enaki skupnim saldonom pasivnih računov.

Primerjaj navedbe prednavedenega pravila z gornjim zaključkom!

Posamezni glavni računi izkazujejo torej natančno sliko o prometu, uspehu, stanju posameznih delov imetja in tudi o razmerju med skupnim lastnim in tujim imetjem. Poleg

tega je pri dvostavnem knjigovodstvu vpostavljena sistematična kontrola, ki omogoča brezhibno vodstvo računov.

Poslovne knjige.

Posameznih poslovnih sprememb ne vpisujemo v posamezne knjige kar vprek, temveč imamo tudi pri tem vpeljan sistematični red. Z ozirom na ureditev knjig delimo poslovne knjige:

- a) v temeljne,
- b) v glavne in
- c) v pomožne knjige.

1. Temeljne knjige. Kakor ima vsako gospodarstvo svoj temelj, na podlagi katerega se v določeni smeri razvija, tako imamo tudi pri knjigovodstvu v temeljnih knjigah koncentrirano smer za nadaljno razdelitev poslovnih sprememb. Vse nastale poslovne spremembe vpisujemo najprej v temeljne knjige i. s. v onem časovnem redu, kakor so v resnici nastajale.

Vsako knjigovodstvo mora imeti vsaj eno temeljno knjigo. Z ozirom na različne metode dvostavnega knjigovodstva poznavamo več temeljnih knjig, katere imenujemo različno. Ker se vpisujejo poslovne spremembe najprej v temeljne knjige, nazivamo slednje tudi »prvopisne knjige«. Z ozirom na kronološko in dnevno vpisovanje imenujemo te knjige tudi »dnevnik« (francosko = journales, izgovori: žurnale) ali pa »primanote« in »memoriale« (po ital. prima nota = prvi vpis; »pro memoria« = v spomin).

2. Glavna knjiga. Že iz naslova je razvidno, da je glavna knjiga za knjigovodstvo posebnega pomena. V resnici obsega ta knjiga vse glavne račune aktivnega in pasivnega imetja. Na podlagi te knjige je mogo-

če vsak čas ugotavljati višino aktivnega in pasivnega imetja v posameznih glavnih oddelkih ter razmerje med lastnim in tujim imetjem.

Spisovanje glavne knjige se vrši ali direktno iz temeljnih knjig ali pa posredno in v določenih presledkih (tedensko, 14-dnevno, mesečno) iz zbiralnih journalov.

3. Pomožne knjige. Kakor že pri razdelitvi imetja in poslovnih sprememb omejeno, delimo vse imetje v glavne oddelke in pododdelke; slednje cepimo do posameznih podrobnosti in osebnosti.

Dočim izkazuje glavna knjiga le sliko o prometu, stanju in uspehu posameznih glavnih računov, iz katerih podrobnosti niso razvidne, se nahajajo v pomožnih knjigah (tudi saldokonti imenovanih) zgolj osebni in detajlni računi. Iz teh detajlnih računov so šele razvidne podrobnosti glavnih računov. Tako n. pr. ima zadruga za račun deležev, ki je vpisan v glavni knjigi, še posebno pomožno knjigo, v kateri ima vsak član (deležnik) svoj račun.

Nazorno si predstavljajmo namen in pomen posameznih knjig po sliki, ki nam jo predstavlja oblika drevesa, pri katerem ima vsak del svoj namen in pomen. Iz korenin, ki črpajo vso življenjsko moč rastline, izhaja deblo, ki se cepi najprej v močnejše veje; iz teh se razvijajo manjše veje in vejice, na katerih izraščajo listi. Vzlic mnogokratni delitvi je vsak posamezni listič v direktnem stiku z glavnim deblom in koreninami.

Podobno razdelitev imamo pri knjigovodstvu. Iz posameznih poslovnih sprememb, katere vpisujemo v temeljne knjige, se razdeljuje imetje v aktivne in pasivne glavne oddelke, slednje pa zopet delimo do potrebnih podrobnosti v pododdelke.

Hranilno in podporno društvo združnih nastavlencev v Ljubljani

je ena najmlajših naših zadrug in ima namen pospeševati gospodarstvo svojih članov predvsem v prisilnem štedenju. Navzlic obče znanemu dejstvu, da so združni nastavljenci za svoje delo v zadrugah silno slabo honorirani, saj vodi eden ali drugi združni tajnik hkrati po več zadrug, s čemer ima posla in skrbi čez glavo, je zadruga ob vsej revščini članov dosegla doslej že nad Din 500.000 prometa in zbrala skupno nad Din 68.000 vlog. S temi sredstvi je bilo zadrugi omogočeno, da je izplačala svojim članom proti zanesljivemu poročstvu nad Din 60.000 posojil. Zadruga je šele v povojih. Vzlic temu je že tekom prvega leta obstoja pokazala vso svojo življenjsko moč. Prednavedene številke dokazujejo, kako živahno se zanimajo združni nastavljenci za svojo gospodarsko organizacijo in kako redno nalagajo

svoje obvezne zneske pri zadrugi, četudi jim je to ponajveč težko izvedljivo in morejo te prihranke doseči le s trdim delom in s tem, da se odpovedo raznim ugodnostim. Z malimi rednimi vlogami (od 10 Din dalje) so si poedini člani že dosedaj prihranili toliko, da imajo za slučaj brezposelnosti vsaj za en mesec življenjskih sredstev. — Vpoštevati je torej treba, da obstoji promet zadruga le v malih zneskih članov.

S prednavedenim pa nikakor še ni zadosteno združnemu smotru. Poleg prisilnega štedenja si je zadruga stavila tudi nalogo, da nudi svojim članom v gospodarskem oziru razne ugodnosti, kakor n. pr. glede strokovne izobrazbe in posredovanja v službenih zadevah. Zato naj se člani v takih in enakih zadevah redno poslužujejo zadruga.

□ □ □ VPRAŠANJA IN ODGOVORI □ □ □

Vprašanje 17: (K. d. v I.) Prosvetno društvo v J. je član konsumnega društva v J. Na občni zbor konsumnega društva je prosvetno društvo delegiralo svojega zastopnika, ki pa ni član konsumnega društva. Vprašamo, ali more nečlan konsumnega društva zastopati juridično osebo na občnem zboru, ker pravila pravijo, da more zastopati združnika, ki se osebno ne udeleži obč. zbora, samo član zadruga.

Odgovor: Na vprašanje, kdo sme zastopati na občnem zboru zadruga one združnike, ki se ne udeležijo osebno občnega zbora, odgovarjajo pravila: Združniki, ki se ne udeležijo osebno občnega zbora, morejo biti za-

stopani po drugih združnikih na podlagi zakonito napravljenih pismenih pooblastil. Osebe torej, ki se ne udeležijo same občnega zbora, morejo pooblastiti koga drugega, da jih zastopa na občnem zboru, toda ta pooblaščenec mora biti član zadruga.

Člani zadruga so lahko poleg fizičnih oseb tudi juridične osebe, kakor je n. pr. v Vašem slučaju Prosvetno društvo. Društvo ima torej pravico udeležiti se občnega zbora, ne more se ga pa udeležiti kot društvo v celoti, ampak samo po svojem zastopniku, katerega določi po lastnih štatutih.

V Vašem slučaju se je torej društvo udeležilo občnega zbora kakor so se ga udeležili

vsi drugi zadružniki in sicer po svojem zastopniku, ki je na občnem zboru predstavljal prosvetno društvo, ki je bil takorekoč prosvetno društvo samo. Ta zastopnik društva ni bil nikak pooblaščenec kakega zadružnika, ampak je bil zadružnik sam, t. j. prosvetno društvo. Z ozirom na navedeno je torej pravilno, da se je prosvetno društvo kot član konsumnega društva udeležilo občnega zbora po svojem zastopniku, četudi ta zastopnik prosvetnega društva ni član konsumne zadruge.

Vprašanje 18: (H. p. v K.) Prosimo obvestila, koliko je postavno dovoljeno odpisati pri računu zgube in dobička za premični in nepremični inventar?

Odgovor: Zakon tozadevno ničesar ne predpisuje. Dosedaj se povsod prakticira, da se od premičnin odpiše vsako leto 10%, od nepremičnin pa 2% nabavne vrednosti. S tem je mišljeno, da se premičnine odplačajo tekom desetih let, nepremičnine pa tekom 50 let. Davčni uradi smatrajo to prakso kot pravilno.

Vprašanje 19: (H. p. v Sv. M.) Prosimo pojasnila, ali moramo tudi letos, ko smo prosti davkov, predložiti davčni oblasti prepis računskega zaključka za prejšnje leto.

Odgovor: Kačunski zaključek morate predložiti davčni oblasti kljub oprostitvi od plačila davkov.

Vprašanje 20: (H. p. v Št. P.) Davkarija zahteva od nas, naj ji plačamo na račun davkov od 15. V. t. l. gotovo svoto. Vprašamo: more li davčni urad zahtevati, da plačamo do imenovanega roka del nam pripadajočih davkov?

Odgovor: Davčni urad ne more zahtevati od Vas ne pridobinskega ne rentnega davka in tudi ne invalidskega davka, v kolikor bi prišel v poštev kot doklada k tema vrstoma davkov. Če imate kako zemljišče ali hišno stavbo, potem lahko zahteva davčni urad hišni oziroma zemljiški davek.

Vprašanje 21: (Živ. zadr. v D.) Namerala kupiti večji kompleks planinskih pašnikov v obsegu 50 oralov. Ali ima zadruga kake olajšave glede kupne pogodbe in zemljejknjižne prepisne takse?

Odgovor: Vaša zadruga ima v slučaju nakupa planinskega pašnika ob prenosu lastninske pravice neko taksno ugodnost.

V tarifni postavki 12, pripomba 12, točka III je določeno: 1. Za prenose imovine od osebe, ki je zavezana dopolnilni prenosni taksi po točki 1) prvega odstavka te pripombe na osebo, ki ni zavezana tej taksi, ali obratno, se plačuje polovica redne takse iz točke b) tarif. postavke 12.

2. Za prenose od osebe, ki plačuje to dopolnilno prenosno takso na prav tako osebo ali od take osebe na osebo, ki je obče oproščena plačevanja takse ali obratno, se ne plačuje redna taksa.

Da bodete ta predpis bolje umevali, naj vam služi sledeče pojasnilo:

Po tarifni postavki 12 znaša kupna, ozir. prodajna pogodba za nepremičnine 6% od vrednosti. Zadruga kot pravne osebe morajo poleg tega vsako leto plačevati takozvano dopolnilno prenosno takso (po avstrijski zakonodaji pristojbinski namestek ali ekvivalent).

Če torej kupi zadruga kako nepremičnino, bo morala plačevati dopolnilno prenosno takso od nepremičnine, dočim tega privatniku ni treba. Ker bi bile pravne osebe vsled tega na slabšem nego privatniki, jim daje taksni zakon na drugi strani ugodnost, da se jim ob nakupu nepremičnine ne zaračuni cela prenosna taksa v znesku 6% od vrednosti, ampak samo a) polovica t. j. 3%, ako zadruga kupi nepremičnino od osebe, ki ni plačevala dopolnilne prenosne takse, t. j. od kakega privatnika, b) prenosna taksa se sploh ne plača, če kupi zadruga nepremičnino od

osebe, ki je plačevala dopolnilno prenosno takso, n. pr. od kake pravne osebe.

Glede kolkovanja zemljeknjižnih predlogov ni nikake izjeme oziroma olajšave.

Vprašanje 22: (Kmet. nab. prod. z. v G.) Prejeli smo od davčne administracije poziv, da moramo plačati davek na poslovni promet za zadnje četrtletje 1925 in za prvo četrtletje 1926. Ker smo mnenja, da smo tega davka prosti, vljudno prosimo, da nam čimprej sporočite, na kaj naj se opiramo v odgovoru.

Odgovor: Davka na poslovni promet ste prosti le od izkupička za kmetijske potrebščine, kakor so: umetna krmila in gnojila, poljedelsko orodje, poljedelski stroji, modra galica in podobno. To pa le pod pogojem, da te stvari prodajate svojim članom in da zadruga ne gleda pri tem na lastni dobiček.

Od prodanih drugih predmetov pa je treba plačevati davek na poslovni promet n. pr. od konsumnega blaga, manufakture, speccerije itd.

To velja za one kupčije, kadar zadruga prodaja blago svojim članom.

Kadar zadruga kupi od članov take kmetijske prideke (kamor spada tudi les) in te pridelke svojih članov dalje prodaja tretjim osebam, je izkupiček iz teh prodaj oproščen davka na poslovni promet.

Vprašanje 23: (Ml. z. v V.) Morejo li zadruga dobiti oprostitev carine za uvoz strojev za lastno uporabo in na kak način se doseže ta oprostitev?

Odgovor: Oprostitev od carine za uvoz strojev, katere rabite za svoj obrat, je mogoče doseči pod naslednjimi pogoji:

1. Najprej morate imeti v rokah fakture za stroje, katere nameravate kupiti in v katerih so stroji točno označeni.

2. Od Trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani morate imeti potrdilo, da so stroji rvoženi za mlekarstvo zadrugo in da jih le ta

rabi za svoj obrat. Stroji morajo biti natančno označeni.

3. Na podlagi potrdila Zbornice za trgovino in obrt morate prositi ministrstvo za trgovino in industrijo v Beogradu za enako potrdilo in pa tudi za potrdilo, da se taki stroji ne izdelujejo v naši državi.

4. Vse skupaj, t. j. fakture, potrdila Trgovske in obrtne zbornice in ministrstva pošljete na generalno direkcijo carin v Beogradu s prošnjo, da se dovoli svobodni uvoz strojev preko carinarnice ————— (navesti je mesto carinarnice Ljubljana ali Jesenice itd.).

Vse vloge je kolkovati po 20 Din in priložiti kolke po 5 Din za uverjenja.

Vprašanje 24: (H. p. v St.) Radi ureditve članskega imenika prosimo pojasnila na sledeča vprašanja:

1. Če član umre in deleža pravilno ne odpove, koliko časa garantira pokojni z neomejeno zavezo s svojo zapuščino.

2. Kaj se mora zgoditi, da preneha njegova obveznost in kdaj preneha?

3. Če biva član v Ameriki, je sprejel ameriško državljanstvo in se ne misli nikoli vrniti; posestva, s katerim jamči v kraju svojega članstva, pa še ni prodal, ali jamči vseeno z vsem tukajšnjim premoženjem?

4. Če ima pod točko 3 našete lastnosti porok, ki je garantiral z neomejeno zavezo in se brani zadostiti svoji obveznosti, kaj se mora zgoditi, da se ga prisili k plačilu?

Odgovor: Ad 1. Ako član umre in njegovega deleža nihče pravilno ne odpove, jamčijo dediči umrlega člana napram upnikom zadruga še dve leti po prenehanju članstva, če je zadruga osnovana z neomejeno zavezo; ako pa je zaveza omejena, jamčijo še eno leto.

Ad 2. Po preteku teh rokov preneha jamstvo samoobsebi vsled zakonske odredbe in zato ni treba podvzeti nobenega de-

janja, vsled katerega bi prenehalo jamstvo, ki ne more trajati ne daljšo ne krajšo dobo, kot je predvidena v zakonu.

Ad 3. Član, ki je v Ameriki, jamči s svojim premoženjem za obveze zadruga ravno tako, kakor če bi stanoval v okolišu zadruga.

Ad 4. Poroka, ki biva v Ameriki in se brani izpolniti svoje iz poroštvene pogodbe izvirajoče obveznosti, je treba tožiti. Če je neznanega bivališča, mu bo sodišče določilo zastopnika, ki ga bo nadomestoval v pravdi.

Vprašanje 25: (K. z. v G.) Načelnik Konsumne zadruga je odstopil ter izročil vodstvo zadruga podnačelniku, en član nadzorstva pa je umrl. Ker za slučaj odstopa člana načelstva v naših pravilih ni ničesar določeno, prosimo navodila, kaj naj ukrenemo, da se bo zadostilo postavnim predpisom glede novega člana načelstva in nadzorstva.

Odgovor: Vaša pravila za slučaj odstopa člana načelstva nimajo nikakih določb, vsled česar je potrebno, da skličete izreden občni zbor, na katerem izvolite načelnika, oziroma novega člana načelstva. To pa še zlasti z ozirom na določbo Vaših pravil, da voli načelnika občni zbor, ne pa načelstvo samo.

Isto velja tudi glede nadopolnitve umrlega člana nadzorstva. V protislovju z bistvom nadzorstva bi bilo, da bi si načelstvo samo, čeprav v skupni seji s preostalimi člani nadzorstva, določevalo nadzornike. Nadopolnitev nadzorstva je nedopustna, ker ni o tem ničesar v pravilih. Sicer pa pravila o nadopolnitvi nadzorstva ne govorijo, ker ni potrebno, kajti nadzorstvo lahko posluje tudi z dvema članoma, dočim načelstvo radi

rednega izvrševanja tekočih poslov nujno potrebuje polnoštevilnost.

Vprašanje 26: (H. p. v J.) Na predlog in po nasvetu Zadruga zveze smo sprejeli v pravila določbo: Člani načelstva in nadzorstva ne dobivajo za svoje poslovanje nikakih tantijem. Ali se sme članom načelstva kljub temu določilu plačati odškodnina za seje ali druga pota, katera morajo napraviti za zadrugo?

Odgovor: Vaša pravila govorijo o izplačilu tantijem. Tantijema je delež na čistem dobičku, kakor ga izkazuje bilanca in ki se v pravilih izrazi v procentih in običajno že naprej določi. Tak delež se torej članom načelstva z ozirom na določbo pravil ne sme izplačati. S tem pa niso izključene odškodnine, ki jih nekatere zadruga plačujejo članom načelstva za delo v zadrugi ali za zamudo časa itd. Te odškodnine niso delež na dobičku in se tudi ne računajo v procentih od čistega v bilanci izkazanega dobička, ampak spadajo pod tekoče upravne izdatke. Obstoji pa pri tem nevarnost, da si zadruga s takimi odškodninami lahko čezmerno zviša režijo. Poznamo nekaj slučajev, da je zadruga zšla v težkoče ravno vsled previsokih in prepogostih odškodnin, katere je nakazovala svojim funkcionarjem. Pri hranilnicah in posojilnicah po rajfajznovem sistemu naj velja načelo, da se članom načelstva in nadzorstva take odškodnine ne dajejo, ker so njih dolžnosti neplačane častne službe v dobrobit občnosti. Praviloma naj se članom načelstva in nadzorstva povrnejo samo faktični izdatki, katere so imeli za zadrugo.

.....

□ | □ | □ | □ ZADRUŽNIŠTVO. □ | □ | □ | □

† **Rupar Jakob.** V Bodovljah pri Škofji Loki je umrl 29. aprila t. l. načelnik Ljudske hranilnice in posojilnice v Škofji Loki Jakob Rupar. Bil je ustanovitelj hranilnice in 21 let njen načelnik. Vse svoje zmožnosti je posvetil prospehu in razvoju hranilnice in posojilnice. Letos še je vodil dne 14. marca občni zbor hranilnice in je bil zopet izvoljen za načelnika. N. v m. p.

VSEM ZADRUGAM.

1. Vplačilo povišanih deležev. Nekatere članice kljub vsem okrožnicam in opominom še do danes niso vplačale povišanih deležev kakor jih je sklenila izredna glavna skupščina Zveze v novembru leta 1924. Pri Zvezi se vrši sedaj revizija in revizor Glavnega zadrugnega saveza seveda zahteva, naj se zadeva vplačila povišanih deležev čim prej uredi. Prosimo z ozirom na to vse članice, da povišane deleže vsaj do 1. junija t. l. vplačajo, one posojilnice pa, katerim je bilo dovoljeno plačevanje v obrokih, da nakažejo že zapadle obroke.

2. Disponiranje z denarjem. Dogajajo se slučajji, da pošlje posojilnica Zvezi naročilnico, ko ima že vso svojo naložbo izčrpano, ali ko ima dovoljeni kredit že v celoti izčrpan. Naročanje denarja iz izčrpanih naložb ali izčrpanih kreditov je dokaz, da taka posojilnica sama o svojem položaju ni na jasnem. To napravi zelo slab vtis. Predno se s kreditom ali naložbo disponira in tozadevni nalog ali naročilnico odpošlje, je treba vselej pogledati v knjigo, kakšno je stanje računa naložbe oz. kredita pri Zvezi. Če se bo to redno delalo, ne bo dispozicij brez kritja in ne bo udarcev v zrak, ki ugledu posojilnice samo škodujejo.

3. Mrtev denar v blagajnah. Dogajajo se

slučaji, da manjše posojilnice držijo razmeroma mnogo gotovine v blagajni. Ta denar morajo vlagateljem obrestovati, dočim same ne dobivajo za to nobenih obresti; torej je tu gotova izguba. Nepotrebno je za manjše posojilnice držati večje zneske v blagajnah radi tega, ker ga vsak trenutek brez stroškov lahko naročijo pri Zvezi. Še tisti dan, ko Zveza naročilo sprejeme, odpošlje zadrugi naročeno gotovino v denarnem pismu. Od tedaj, ko je poslala naročilo, pa do tedaj, da dobi v roke denar, preteče največ 3 do 4 dni. Pri zadrugah, ki imajo enkrat ali dvakrat v tednu uradni dan, pa menda vendar ni tako nujnih izplačil, da ne bi se mogel za nje denar pravočasno naročiti pri Zvezi. Kar velja za posojilnice, velja tudi za blagovne zadruge, ki mnogokrat po nepotrebem držijo gotovino v blagajnah, svojim dobaviteljem pa dolgujejo velike svote in morajo za te svote tudi plačevati obresti. — Svojo korist in korist celokupnega gospodarstva varujemo, ako držimo čim manj denarja zaklenjenega v blagajni.

4. Mala štednja. Oglašajo se razna podjetja, ki si hočejo ustvariti velike kapitale s tem, da zbirajo po agentih mesečne ali tedenske vloge, včasih združeno z zavarovanjem. Opozarjamo posojilnice, naj v svojem interesu in v interesu zaščite ljudstva v svojem okolišu pred raznimi agenti **same uvedejo obvezno varčevanje**, to je zbiranje manjših tedenskih ali mesečnih vlog od onih, ki se za to javijo. Posojilnice bodo s tem najlepše izvrševale svojo nalogo, da širijo tudi med manj premožnimi varčevanje. Posojilnice na ta način v teku let zberejo znatna sredstva za svoje svrhe. In kar je naposled najvažnejše, posojilnice bodo tem malim varčevalcem svoječasno poleg nabranega kapitala izpla-

čale tudi primerne obresti, kar od raznih podjetij v mestih, ki se s tem malim varčevanjem pečajo pa imajo drago režijo, ni pričakovati in tudi z njih prospektov ni razvidno.

5. Varčujmo pri stroških uprave! Danes, ko vlada v gospodarstvu vsesplošna kriza, je za podjetja izredne važnosti, ako znajo vspešno z zmanjšanimi dohodki zmanjšati v enaki meri tudi vse različne izdatke. Dobra, zdrava podjetja vsled tega v tej krizi pritiskajo zlasti na en gumb, da namreč zmanjšujejo stroške uprave ali režijo kar se le da. Tega se morajo oprijeti tudi zadruga, ako hočejo z uspehom delati v časih krize. Veliko navideznih malenkosti je, pri katerih pa se da v teku leta veliko prihraniti, ako gremo povsod smotremo za ciljem: stroške uprave kar največ zmanjšati. Ne samo pri plačah in nagradah, zlasti pri pisarniških izdatkih se da veliko prihraniti. Nepotreben izdatek je, ako si n. pr. zadruga za svojih 50 ali 100 članov da tiskati drago letno poročilo in računski zaključek. Nepotreben izdatek je, ako si zadruga na deželi naroči v tiskarni kuverte ali poslovni papir z natisnjeno firmo. **Veliko bolje je, da kuverte ali navadni papir opremi s svojo štampljiko**, kar je za dosego poštinske prostosti pri kuvertah celo predpisano. Nepotrebna zamuda časa je, ako zopet gotove stvari pišemo, dočim imamo formularje in tiskovine pri Zvezi za malenkostno ceno na razpolago.

Zavarovanje delavcev pri kmetijskih opravkih. Dne 4. maja 1926 se je vršila pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani anketa o zavarovanju delavcev, ki so v kmetijskih obratih zaposleni pri strojem delu. Poleg zastopnikov okrožnega urada in vlade so se tega posveta udeležili tudi zastopniki združenstva in kmetijske družbe.

V praksi se pojavljajo težave z zavarovanjem teh delavcev in to največ zaradi te-

ga, ker so tozadevni predpisi večinoma pri-krojeni za razmere v Vojvodini in Slavoniji, kjer uporabljajo znatno močnejše stroje in se za delo pri teh strojih uporabljajo osebe, ki ga izvršujejo po poklicu. Pri nas pa so v rabi stroji z manjšo kapaciteto. Tako n. pr. je pre-težni del mlatilnic pri nas prikrojen na ročni pogon, manjši del na živalski pogon (gepelini) in le malo imamo mlatilnic na električni po-gon, oziroma na bencin ali olje. Pri močnej-ših strojih se ob delu uporablja mnogo več oseb nego pri malih.

Med drugim se je obravnavalo tudi zni-žanje nevarnostnega razreda ter se je kon-statiralo, da se v tem pogledu za enkrat ne da ničesar doseči, ker se ti razredi določajo za razdobje 5 let.

Povdarjala se je potreba, da se zavaro-vanje poenostavi in da se uvedejo komula-tivne prijave, a obračunavanje naj bi se iz-vršilo vsakega pol leta za nazaj. Zavarovalo naj bi se le osobje, ki je res izpostavljeno ne-varnosti. Tudi naj bi se za podlago zavaro-vanja ne vzelo motorja po konjskih silah, ker se motorji navadno ne izrabljajo v vsem ob-segu. Stavili so se dalje tudi primerni pred-logi za zavarovanje delavcev zaposlenih pri domačih krožnih žagah, kakor tudi pri obrt-nih žagah in pri malih mlinih.

Zastopniki osrednjega urada so vzeli da-na pojasnila na znanje ter bodo podane pred-loge sporočili Osrednjemu uradu v Zagreb, oziroma ministrstvu za socialno politiko, ki bo imelo priliko odrediti primerne olajšave za zavarovanje oseb, ki so zaposlene pri kmetijskih strojih.

Zadruga, bodite previdne pri plačevanju davkov! Neka hranilnica in posojilnica je do-bila od davčnega urada položnico, da plača na račun davka. Vprašala je pri davčnem uradu, naj ji natančno utemeljijo, kakšne dav-ke ima plačati. Nato ji je davčni urad odgo-voril, da nima plačati nikakih davkov in da

je samo pomotoma dobila položnico in opomin. Svetujemo vsem zadrugam, da se natančno informirajo, kadar dobijo plačilni poziv, kakšne in koliko davkov imajo plačati in če so pravilno predpisani.

Zadružna zveza v Splitu je imela 12. maja t. l. svoj letni občni zbor. Iz računskega zaključka in poročila načelstva posnemamo, da so imele zadruge pri centrali vloženi 3.095.395 Din v začetku leta in da so koncem leta znašale vloge že Din 7.735.175, t. j. da so se tekom poslovnega leta dvignile vloge za 130%. Višina posojil zadrugam pa je ostala skozi leto približno enaka in sicer začetkom leta Din 8.680.937, koncem leta pa 8.692.850 Din. Koncem leta 1925 je bilo v Zvezi včlanjenih 249 zadrug.

Po občnem zboru morajo vse zadruge poslati:

1. Zadružni zvezi: 1 izvod prepisa zapisnika občnega zbora in računskega zaključka.

2. Davčni administraciji: isto kakor Zadružni zvezi.

3. Sreskemu poglavarju: 2 izvoda prepisov računskega zaključka in zapisnika občnega zbora.

4. Sodniji: predlog o vpisu novih članov načelstva in spremembi pravil, ako je občni zbor o tem sklepal.

Uporabljajte v te namene tiskovine, ki jih ima v zalogi Zadružna zveza.

Kako se godi našim zadrugam v Italiji. V »Gospodarskem listu« piše D. Doktorič: »Ne uspevajo vse vrste zadrug enako v vseh krajih. Pri nas opazujemo dejstvo, da so najčvrstejše naše zadružne posojilnice. K temu prispevajo razni činitelji. V prvi vrsti enostavnost poslovanja, ki ne zahteva posebnih spretnosti, zato pa je tudi njih uprava poceni. Ljudstvo se jim je že privadilo in jim zaupa, koristi njihovega delovanja so vsakemu na prvi pogled jasne. Splošno opažamo, da so

pri vseh naših organizacijah največjega pomena vodilne osebe. Čim bolj se te osebe odlikujejo vsestransko po svojih krepostih, tem bolj pripomorejo tudi svoji organizaciji do uspehov, ker ljudstvo zaupa organizaciji radi odličnosti voditeljev.

Manj sreče imajo pri nas konsumne zadruge. Zelo jih ovira v poslovanju večna denarna suša. Kupoval bi pri njih vsak rad, plačal pa nobeden. Tako se nahaja zadruha vedno v stiskah, upniki nočejo dajati na upanje, dolžniki pa mislijo, da je zadruha samo za to na svetu, da jo izrabljajo. Zato mora načelstvo skrbeti, da kolikor mogoče omeji prodajanje na upanje. Že iz navedenega sledi, da je treba v vodstvu konsumov spretnih mož. Seveda s tem še od daleč nismo izčrpali vseh zahtev, ki jih stavi konsumna zadruha voditeljem. Voditelj konsuma mora biti vešč kupovalec in spreten prodajalec. O svojem delu mora dajati natančen obračun, zato mora biti tudi vešč knjigovodja. Takih ljudi seveda ni v izobilju, in če kje iztaknemo moža, ki ima vse te zmožnosti, ga je treba njegovemu znanju primerno plačati. Redke so pa zadruge, ki imajo sredstva, da bi mogle plačevati takega strokovnjaka. Če prav bi njeni dohodki to dovolili, žal moramo ugotoviti, da še nimamo dovolj zadrugarjev, ki bi to potrebo razumeli, da je treba poslovanje konsuma več izobrazbe, kot jo imajo navadni trgovski pomočniki. Dokler ne pridemo do spoznanja, ne smemo računati s posebnimi uspehi konsumnih zadrug.

Sveže, novo življenje vidimo pri mlekar-
skih zadrugah, ki bodo z gotovostjo v bodočnosti zelo važen, če ne najvažnejši gospodarski činitelj naših gor, pa tudi dokaj važen činitelj vinorodnih dolin. Vendar pa žal ne moremo dati tega priznanja vsem mlekar-
nam. Nekatere iz predvojne dobe so tako okostenele, da se trdovratno upirajo vsaki vzajemni organizaciji in s tem potrebnemu

napredku. Pri mnogih še danes vladata popoln nered in nejasnost glede uprave premoženja, o smotrenem knjigovodstvu ni govora, tudi v predelovanju mleka najdemo še pogostoma popolno pomanjkanje strokovnega znanja. Kdaj bodo napredni zadrugarji obračunali z nesposobnimi odborniki, da se vse naše mlekarne dvignejo k smotrenemu delu?

Jasno nam mora biti, da niso uspehi našega združništva toliko odvisni od denarja in bogastva, pač pa od voditeljev. V prejšnji številki našega lista smo pisali o plemenitosti zadrugne misli, a danes nadaljujemo, da potrebujemo bolj kot vsega drugega plemenitih in sposobnih mož v vodstvu naših zadrug. Bodi torej naša glavna skrb, da si teh pridobimo in ne bodo nas več vznemirjali neuspehi.

Poljske zadruge. Na vsem ozemlju Poljske je sedaj 16.855 zadrug; od teh jih 2000 do 3000 nič ne deluje in se more učinkovito število zadrug računati na 14.000. Od gornjega registriranega števila je 6334 konsumnih zadrug, 6270 kreditnih, 1000 poljedeljsko-trgovskih, 934 stavbenih in stanovanjskih, 774 mlekarskih in živinorejskih, 437 različnih trgovskih zadrug, 21 obrtnih, 172 raznih poljedelskih, 108 knjigotržnih in založniških itd.

Mlekarska zadruga v Trnovem v Julij-ski Benečiji nam je poslala računski zaključek za l. 1925, iz katerega posnemamo, da je v preteklem letu pristopilo k zadrugi 260 članov, tako da je štela koncem leta 1031 čla-

nov ter 1412 deležev po 50 lir in 88 deležev po 20 lir. Denarni promet je znašal 7 milijonov 986.183.70 lir. V letu 1925 se je prevzelo od članov 1.258.900 litrov mleka za lir 1.207.596.45. Za liter mleka se jim je plačalo povprečno 96 ct. Zadruga je članica Zadrugne zveze v Trstu.

Praktična uredba. Jako praktična uredba so poštne kreditne nakaznice, vpeljene v Nemčiji, ki omogočajo potniku, da se v vsakem kraju, kjer je pošta, oskrbi z gotovino. Kreditne nakaznice se naroče pri vsakem poštnem uradu. Glasiti se smejo k večjemu na 5000 državnih mark. Vsak dan se sme dvigniti na eno in isto kreditno nakaznico 500 mark. Izplačuje kreditne nakaznice vsaka pošta tekom blagajniških ur. Pri izplačilu se je izkazati z legitimacijo s fotografijo. Kreditne nakaznice veljajo pol leta.

Prepovedana prodaja čehoslovaških 2% stavbinskih srečk. V poslednjem času se je po naši državi pojavila razprodaja čehoslovaških stavbinskih srečk. Prodaja teh srečk ni odobrena niti od strani ministrstva financ niti od generalne direkcije državnih dolgov, vsled česar je prodaja strogo prepovedana in se kaznujejo tisti, ki pošiljajo denar iz naše države za plačilo srečk po odredbah deviznega pravilnika z denarno kaznijo do Din 300.000.—.

Opozarjamo na to naše zadruge, ker smo informirani, da se nakup teh srečk vsiljuje od raznih agentov zlasti zadrugam.

© © © © © GOSPODARSTVO. © © © © ©

Zadrugna gospodarska banka je imela 20. aprila t. l. svoj VI. redni občni zbor. Upravni svet je med drugim podal tudi pregled o splošnem gospodarskem položaju in o gospodarski politiki v naši državi.

Mednarodna vrednost dinarja se je v pr-

vi polovici lanskega leta precej okrepila in se je v drugem polletju držala prilično stabilno na tečaju okoli 9.2 švicarskih centimov. Ta približna stabilizacija dinarja je za gospodarstvo neprecenljive vrednosti, ker omogoča pravilno kalkulacijo v trgovini in industriji in

izključuje izgube, ki so bile v prejšnjih letih na dnevnem redu.

V preteklem letu je stopila v veljavo nova carinska atrifa, ki ima sicer mnogo nedostatkov, ki pa kljub temu pomeni napredek v prvi vrsti za zaščito domače industrije.

Pri izvozu so bile v minulem letu precejšnje težave, ker so se morale cene naših izdelkov radi dviga vrednosti dinarja šele prilagoditi svetovnemu trgu in so znatno padle napram l. 1924, vsled česar je bil tudi dotok inozemskih plačilnih sredstev občutno manjši.

Že delj časa je na dnevnem redu vprašanje izenačenja davkov, ki se pa še vedno ni rešilo, pač pa so začeli z vso strogostjo izterjavati poleg tekočih davkov še vse zastanke iz prejšnjih let, tako da izkazujejo vsa podjetja za minulo leto mnogo višje postavke za plačanje davkov kot v prejšnjih poslovnih letih. Davčna bremena so postala za industrijo, trgovino in kmetijstvo naravnost neznosna. Državna uprava bo morala priti prej ali slej do spoznanja, da davčna bremena ne smejo uničevati pridobitvenih krogov, ker bi s tem v doglednem času usahnili glavni davčni viri.

Železniški tarifi so pretirano visoki in imajo veliko nedostatkov.

Za stabilizacijo gospodarskega položaja je velike važnosti tudi ugotovitev in ureditev naših dolgov napram inozemstvu. V tem ozirom se je šele malo napravilo. Rešitev tega vprašanja bo naši državni upravi šele omogočila sestavo pravičnega in utemeljenega državnega proračuna in ne bo ostala brez vpliva tudi na stabilizacijo valute.

Državni proračun se kljub dvigu dinarja in kljub vsem obljubam in poskusom varčevanja v državnem gospodarstvu ni zmanjšal.

Ne da se pričakovati, da se zmanjša obstoječa draginja, dokler ostanejo nespremenjena carinska, prevozna in davčna bremena.

Industrija in trgovina sta v l. 1925 trpeli radi splošne stagnacije in gospodarske krize, stavbna delavnost je bila minimalna. Položaj kmetijstva se je silno poslabšal; dočim so cene za poljedelske pridelke padle skoraj na polovico prejšnje vrednosti, izražene v dinarjih, so ostale cene za potrebščine, ki jih mora kmet kupovati neizpremenjene, oziroma so se radi nove carinske tarife deloma podražile. Razen tega so se javne dajatve povečale. Radi tega so se morali kmetje zadolžiti, dočim so tisti, ki so bili že zadolženi, v premnogih slučajih izgubili svoje premoženje. Pojav, da rastejo vloge pri denarnih zavodih, se ne sme tolmačiti kot znak bogastva, ampak izvira večina teh vlog iz ostankov likvidacije, oziroma omejitve produkcije.

Krediti so se izrabljali v manjšem obsegu in vloge so naraščale, tako da so denarni zavodi razpolagali z veliko množino neplasiranih sredstev. To je povzročilo naravno padanje obrestne mere za vloge in ker se je pri plasiranju velikih svot pojavila med denarnimi zavodi občutna konkurenca, je padla tudi obrestna mera za posojila in sicer v še večji meri kot obrestna mera za vloge.

Računski zaključek izkazuje nekoliko manjši dobiček kakor v prejšnjem letu in sicer Din 1.474.123.35, ker so se davčna bremena napram l. 1924 zvišala za Din 1.200.000.

Donos neposrednih davkov. Po uradnih podatkih se je v naši kraljevini pobralo v časih od 1. aprila 1925 do 31. januarja 1926, t. j. v prvih desetih mesecih proračunskega leta 1925/26 brez izrednega pribitka in invalidskega davka v celotj 849 milij. dinarjev neposrednih davkov. Na posamezne pokrajine se plačila razdelijo tako-le: Hrvatska in Slavonska Din 160 milij., Bosna in Hercegovina Din 86 milij., Vojvodina Din 264 milij., Slovenija 121 milij., Dalmacija 26.6 milij. in Srbija ter Črnogora 189 milij. dinarjev. Najznat-

nejše prekoračenje proračuna izkazujeta Slovenija in Dalmacija t. j. pokrajine, v katerih se pobirajo davki po bivših avstrijskih zakonih in sicer Slovenija za preko 108% in Dalmacija za približno 100%.

Za ukinitvev potnih listev. V maju se vrši na inicijativo zveze narodov v Genevi konferenca, ki se bo bavila z možnostjo odprave potnih listov in vizumov. Na odpravi je posebno zainteresirana Anglija, ki je dala pobudo za sklicanje. Nekatere države so to vprašanje že medsebojno uredile, n. pr. Nemčija in Avstrija, Švica, Italija, Nizozemska in deloma Francija. Angleško časopisje naglaša, da je nemoralno obdavčevati indirektno potniški promet, ki povzroča itak dosti nepredvidenih stroškov.

Znižanje obrestne mere. Po poročilih iz Beograda namerava Narodna banka v najkrajšem času sklicati konferenco vseh denarnih zavodov naše države. Konferenca naj bi se bavila z vprašanjem znižanja obrestne mere.

Izvoz lesa iz naše države. Glasom uradnih podatkov znaša izvoz lesa iz Jugoslavije v prošlem letu 2,762.904 tone v vrednosti 1.374.575.905 Din. Tekom zadnjih šestih let se je največ lesa izvozilo lansko leto, medtem ko je bila vrednost izvoženega lesa v prejšnjih dveh letih mnogo večja, četudi se je polovico manj lesa izvozilo. L. 1923 je n. pr. znašal izvoz lesa 129.064 vagonov po deset ton za 1.615.758.398 Din. Vzrok k temu je nagli porast dinarja v Curihu. Kriza v lesni industriji torej ni obstojala v tem, da ni bilo najti trga za naše blago, ampak v tem, da smo za še enkrat večji izvoz lesa dobili skoraj 400.000.000 Din manj kakor prejšnja leta za polovico manjši izvoz.

Naš največji konsument je Italija, za njo pride Ogrska.

Koliko kovanega denarja je stranka dolžna naenkrat sprejeti. Delegacija ministrstva

financ v Ljubljani razglaša, da po čl. 8 pravilnika o kovanju zlatega denarja in o kovanju drobiža z dne 18. novembra 1924 l. br. 34010 niso ne državne ne samoupravne blagajne in tudi ne drugi vezani prejemati obenem izplačilo nad Din 100 v novcih po Din 0,50, nad Din 200 v novcih po Din 1 in nad Din 500 v novcih po Din 5. Po čl. 5 zakona o kovanju drobiža iz nikla niso primorani sprejemati ne posamezniki ne državne blagajne ob istem izplačilu drobiža po 10-dinarskih par več nega za 10 Din in drobiža po 5-dinarskih par ne več nego za 5 Din.

Kmetijske zbornice. V zadnjem času se vedno pogosteje slišijo glasovi o potrebi stanovskega zastopstva kmetovalcev. Srpsko poljoprivredno društvo, t. j. srbska kmetijska družba je v svrhu proučevanja tega vprašanja izvolila poseben odsek. V zadnjem času se je vršila plenarna seja glavnega odbora tega društva, na kateri se je predvsem razpravljalo o vprašanju, ali naj bodo kmetijske zbornice svobodne organizacije ali prisilne in ali se naj ustanovi ena zbornica za celo državo, ali pa pokrajinske ali oblastne zbornice. Naloga kmetijskih zbornic bi bila varovanje interesov kmetijskih posestnikov.

Umestno bi bilo, da tudi naši merodajni krogi posečajo temu vprašanju posebno pažnjo.

Porast hranilnih vlog. Pred kratkem je hotela finančna uprava v Ljubljani z objavo stanja hranilnih vlog v Sloveniji utemeljiti trditve svojega šefa o bogati Sloveniji. V Avstriji presoajo porast hranilnih vlog popolnoma iz drugega stališča. Bivši avstrijski finančni minister je ugotovil, da so hranilne vloge v Avstriji tekom l. 1925 porastle za približno 347 milijonov šilingov. S tem pa ni hotel dokazati bogastva avstrijskih dežel, ampak je konstatiral, da je porast hranilnih vlog posledica likvidacije cele vrste podjetij, ki so izginile iz gospodarskega površja, ki bi pa

bila potrebna za gospodarski napredek države.

Znižanje obrestne mere v Nemčiji. Nemška državna banka je s 26. marcem znižala obrestno mero od 8% na 7%. Pričakuje se, da bo tudi avstrijska narodna banka sledila temu vzgledu.

Znižanje uvozne carine za bakreno galico, žveplo in natrijev nitrat. Ministrski svet je znižal minimalne uvozne carinske postavke za prečiščeno žveplo in žvepleni cvet od 1.50 na 0.75 zlatega dinarja pri 100 kilogramih. Za natrijev nitrat, naroden in umeten od 10 na 5 zlatih dinarjev pri 100 kg ter za bakreno galico od 12 na 6 zlatih dinarjev pri 100 kg. Ta odlok stopi v veljavo 23. maja in velja do vključno 31. julija t. l.

Papirnati drobiž. Ker je kovanega drobiža že dovolj in ker je papirnati drobiž izvzet iz prometa, je izdala direkcija pošte in telegrafa naslednjo okrožnico: Pošte morajo do preklica v neomejeni množini sprejemati od strank papirnati drobiž po 25, 50 in 100 par, ne smejo pa teh novčanic več izdajati strankam tudi tedaj ne, ako bi jih kdo zahteval. Namesto papirnatega drobiža po 25 par morajo izdajati pošte kovane novce po 10 in 5 par, dokler ne pride v promet kovani drobiž po 25 par. Pošte morajo ta drobiž ne samo brez ugovora sprejemati, ampak naj strankam, zlasti denarnim zavodom celo svetujejo, da se čimprej znebe papirnatega drobiža, da ne bo prevelikega navala, kadar se bo ta drobiž preklical. Pošte naj nabrani papirnati drobiž v polnih paketih po 100 komadov odvajajo svoji založni pošti oziroma zamenjavajo pri pristojnem davčnem uradu.

Stabilizacija češkoslovaške valute. Ob priliki seje Češkoslovaške narodne banke je imel finančni minister dr. Engliš govor, v ka-

terem je naglasil, da se mora stabilizirati razmerje češkoslovaške krone do dolarja in da mora banka v ta namen storiti vse potrebno, da se stabilizacija čimprej doseže. Tudi gouverner Narodne banke je poudarjal potrebo stabilizacije češkoslovaške krone in naglašal, da bo Narodna banka delala na to, da se stabilizira češkoslovaška krona v tem smislu, da se bo njen tečaj dvigal v mejah dva do tri dolarje za 100 češkoslovaških kron.

Madjarske falsifikacijske afere. Madjarski delavci so vsled brezposelnosti doma iskali kruha povsod po svetu, zlasti v Ameriki in v nasledstvenih državah, kjer pa je bilo le malo nade za delo. Samo Francija je stalno sprejemala madjarske delavce, toda zadnji čas se je položaj tudi na Francoskem močno spremenil. Po razkritju madjarske falsifikacijske afele nočejo francoski industrijalci sprejemati več madjarskih delavcev. Tisti, ki so že delj časa v Franciji, morajo dosedanje delo zapustiti. Za te Madjare postajajo posledice budimpeštanske afele usodne in nedogledne.

Na Poljskem plačujejo davke v naturalijah. Pred kratkim je stopil v veljavo zakon, ki pooblašča ministra za finance, da pobere za ostale davke, ki se ne plačajo tekom 14 dni po opominu, v naturalijah, t. j. v žitu in premogu. Ceno za te naturalije, ki se oddajo namesto gotovine za poravnavo davkov, določi od časa do časa minister za finance sporazumno z ministrom za poljedelstvo. Minister za finance je upravičen dovoliti davkoplačevalcem tudi poravnavo tekočih davkov v naturalijah. Za plačilo davkov namenjene naturalije oddajajo davkoplačevalci ob določenem roku skladiščem, katera določi finančna uprava.

Izredni občni zbor Zadružne tiskarne, r. z. z. o. z. v Ljubljani, se bo vršil v ponedeljek 31. maja 1926, ob pol 6. uri pop. v pisarni Zadružne zveze na Dunajski cesti 38/1. 1. Sprememba pravil. 2. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Cirkovcah, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 30. maja 1926, ob pol 8. uri dop. v posojilniščnem prostoru. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 3. Poročilo o izvršeni reviziji. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Strojne zadruge v Cirkovcah, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 30. maja 1926, ob 8. uri dop. v posojilniščnem domu. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 3. Poročilo o izvršeni reviziji. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Loškem potoku, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 30. maja 1926, ob 15. uri na Tabru v župnišču. 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobrenje rač. zaključka za l. 1925. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Poročilo o izvršeni reviziji. 7. Slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Veliki Nedelji, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 29. junija 1926, ob 2. uri popoldan v uradnem prostoru. 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobritev rač. zaključka za leto 1925. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Kmetijske nabavne in prodajne zadruge na Polzeli, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo dne 23. maja 1926, v prostorih Hranilnice in posojilnice na Polzeli. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za leto 1925. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Izredni občni zbor Kmetijskega društva v St. Vidu nad Ljubljano, r. z. z. o. z., se bo vršil na Binkoštni ponedeljek 24. maja, ob 7. uri zjutraj v Društvenem domu v St. Vidu. 1. Sprememba pravil. 2. Slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dobu, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 23. maja 1926 v uradni sobi v kaplaniji. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 4. Sprememba pravil. 5. Volitev načelstva. 6. Volitev nadzorstva. 7. Slučajnosti.

Redni občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Mirni peči, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 23. maja 1926, ob pol 8. uri zjutraj v uradnih prostorih. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1925. 3. Slučajnosti.

Občni zbor Mlekarske zadruge v Šmarci, r. z. z. o. z., se bo vršil 24. maja 1926, ob 10. uri v cerkvenišču na Homcu. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje rač. zaključka za l. 1925. 3. Volitev a) načelstva, b) nadzorstva. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Kmetijskega društva v Dobrniču, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 24. maja 1926, zjutraj po sv. maši v stari šoli. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 3. Volitev a) načelstva, b) nadzorstva. 4. Slučajnosti.

Občni Električno-strojne zadruge v Šmarci, r. z. z. o. z., se bo vršil 24. maja 1926, ob pol 11. uri v cerkvenišču na Homcu. 1. Poročilo načelstva in nad-

zorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1925. 3. Volitev a) načelstva, b) nadzorstva. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Ljudske gospodarske zadruge v Zagorju ob Savi, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo 30. maja, ob 3. uri v Zadružnem domu. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 4. Sprememba pravil. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dobrni, r. z. z. n. z., se bo vršil na Binkoštni ponedeljek, dne 24. maja ob 9. uri dop. v uradnih prostorih v hiši g. Stanko Cviki. 1. Poročilo a) načelstva, b) nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 3. Volitev enega člana načelstva in enega člana nadzorstva. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Toplicah, r. z. z. n. z., se bo vršil 24. maja 1926, ob 1/4 na 8 dop. v uradnih prostorih. 1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1925. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Sprememba pravil. 6. Slučajnosti.

Redni letni občni zbor Mlekarske in sirsarske zadruge logaške, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo dne 30. maja, ob 15. uri v prostorih Društvenega doma v Dol. Logatcu. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1925. 3. Slučajnosti.

Redni občni zbor Gospodarskega društva na Vrhnik, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 13. junija ob pol 4. uri pop. v Rokodelskem domu. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za leto 1925. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Laporju, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 30. maja 1926, ob 8. uri dop. v uradnih prostorih v Laporju. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobrenje rač. zaključka za l. 1925. 5. Poročilo o izvršeni reviziji. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Kmetijske nabavne in prodajne zadruge za sodni okraj Višnja gora, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo 30. maja 1926, ob pol 8. uri zjutraj v dvorani pri fari Višnja-gora. 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za leto 1925. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dobrniču, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 30. maja 1926, zjutraj po sv. maši v stari šoli. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 3. Volitev nadzorstva. 4. Slučajnosti.

XVI. redni občni zbor Živinorejske zadruge za Sodraščico in okolico, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 6. junija 1926, ob 3. uri pop. v prostorih Kmetijskega društva v Sodražici. 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobrenje rač. zaključka za leto 1925. 5. Nadomestne volitve načelstva. 6. Volitev računskih preglednikov. 7. Volitev razsodišča. 8. Sprememba pravil. 9. Slučajnosti.

Občni zbor Mlekarske zadruge v Škofji Loki, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 30. maja 1926, ob pol 4. uri pop. v prostorih mlekarne. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Čitanje revizijskega zapisnika. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Preserju, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 6. junija 1926, ob pol 8. uri v uradnih prostorih. 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za leto 1925. 4. Volitev a) načelstva, b) nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Mlekarske zadruge v Cerkljah ob Krki, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo dne 6. junija 1926, ob 3. uri pop. v Katoliškem domu. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobritev rač. zaključka za leto 1925. 5. Volitev event. a) načelstva, b) nadzorstva. 6. Prememba pravil. 7. Slučajnosti.

Občni zbor Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice v Dolu pri Hratniku, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo dne 30. maja 1926, ob 8. uri zjutraj. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo a) načelstva, b) nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice pri Sv. Boženku pri Središču ob Dravi, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 24. maja 1926, ob pol 8. uri predpoldne v posojilniških prostorih. 1. Čitanje zapisnika o zadnjem obč. zboru. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Potrjenje zaključka za leto 1925. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Moravčah, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo 30. maja 1926, ob 7. uri v kaplaniji. 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za leto 1925. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Občekoristne stavne zadruge Ljudski dom, r. z. z. o. z. v Ljubljani, se bo vršil v četrtek dne 27. maja 1926, ob pol 8. uri v prostorih Društvene nabavne zadruge v Ljudskem domu. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za leto 1925. 3. Dopolnilna volitev načelstva. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Bočni, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 23. maja 1926, ob 9. uri dop. v poslovnem prostoru. 1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Sodražici, r. z. z. n. z., se bo vršil 24. maja 1925, ob pol 3. uri pop. v župnišču v Sodražici. 1. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1925. 5. Dopolnilna volitev načelstva. 6. Volitev nadzorstva. 7. Slučajnosti.

Občni zbor Posojilnice v Stični, r. z. z. n. z. v likvidaciji, se bo vršil dne 3. junija 1926, ob 8. uri v šoli. 1. Poročilo likvidatorjev. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1925. 3. Volitev likvidatorjev. 4. Slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice na Dobravi pri Kroplu, r. z. z. n. z., se bo vršil na Binkoštni ponedeljek dne 24. maja ob pol 16. uri v posojilnem prostoru. 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega

občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1925. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Komendi, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 24. maja 1926, ob 3. uri pop. v hranilniških prostorih. 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Spod. Polskavi, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 30. maja 1926, ob 3. uri pop. v posojilniških prostorih. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje rač. zaključka za leto 1925. 3. Volitev načelstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Posojilnice v Puščavi, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo dne 30. maja 1926, ob 10. uri dop. v gostilniških prostorih g. Ivana Korca v Kumeni št. 40. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje rač. zaključka za l. 1925. 3. Sprememba pravil § 10, II. odstavek. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice, r. z. z. n. z. v Braslovcah, se bo vršil dne 6. junija 1926, ob 3. uri pop. v posojilnični dvorani. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo a) načelstva, b) nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Sprememba pravil. 6. Nadomestna volitev nadzorstva. 7. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Veržejah, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 24. maja 1926, ob 8. uri predpoldne v posojilniških prostorih. 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka. 3. Volitev 2 članov nadzorstva. 4. Sprememba pravil. 5. Čitanje revizijskega poročila. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Okrajne posojilnice v Mokronogu, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 6. junija 1926, ob 3. pop. v posojilniških prostorih. 1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za l. 1925. 5. Volitev enega člana načelstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Beltincih, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 6. junija 1926, ob 3. uri pop. po večernicah. 1. Čitanje zapisnika kupne pogodbe. 2. Odobritev rač. zaključka za l. 1925. 3. Slučajnosti.

Redni občni zbor Kmetijskega društva v Rovtjah, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 20. junija 1926, ob pol 3. uri pop. v društvenih prostorih. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za leto 1925. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

XXIII. redni občni zbor Gospodarske zveze, r. z. z. o. z. v Ljubljani, se bo vršil dne 8. junija 1926, ob 5. uri popoldne v poslovnih prostorih na Dunajski cesti št. 29. 1. Odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobritev rač. zaključka za leto 1925. 5. Dopolnilna volitev načelstva. 6. Volitev nadzorstva. 7. Volitev razsodišča. 8. Slučajnosti.